

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ลักษณะทางวากยสัมพันธ์ของหน่วยถ้อยในการเล่าเรื่องจากภาพวาดชุด กบ เจ้าอยู่ไหน ของเมอร์เซอร์ เมเยอร์ (Mercer Mayer) จำนวน 24 ภาพ ของเด็กไทย 4 กลุ่มอายุ ได้แก่ กลุ่มอายุ 3 ปี 5 ปี 9 ปี และ 11 ปี และกลุ่มผู้ใหญ่อีกกลุ่มละ 10 คน รวม 50 คน ในเชิงปริมาณ คือ จำนวน และขนาดของหน่วยถ้อย และในเชิงคุณภาพ คือ ความซับซ้อนทางโครงสร้างของหน่วยถ้อย ซึ่งผู้วิจัยนิยามหน่วยถ้อยว่าเป็นหน่วยระหว่างการหยุด (Pause Defined Unit – PDU) หรือช่วงการพูดจากการหยุดเว้นระยะหนึ่งไปยังการหยุดเว้นระยะถัดไป และใช้นิยามนี้ในการตัดสินขอบเขตของหน่วยถ้อย (utterance boundary) โดยผู้วิจัยดาวน์โหลดข้อมูลการเล่าเรื่องทั้งหมด (Zlatev and Yangklang, 2003) ที่นำเสนอไว้ จากเว็บไซต์ <http://chilides.psy.cmu.edu> ผลการวิเคราะห์สรุปและอภิปรายได้ดังนี้

6.1 การศึกษาพัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ในเชิงปริมาณ

1. พัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ในเชิงปริมาณในแง่จำนวนของหน่วยถ้อย สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยของจำนวนของหน่วยถ้อยมีปริมาณเพิ่มขึ้นตามอายุ ยกเว้น กลุ่มอายุ 11 ปี และมีการแปรของปริมาณสูงขึ้นตามอายุ

อภิปรายผล

ค่าเฉลี่ยของจำนวนของหน่วยถ้อยที่เพิ่มขึ้นอาจเนื่องมาจากพัฒนาการของลีลา (style) ในการเล่าเรื่อง คือ เด็กกลุ่มอายุ 3 ปีมีการเล่าเรื่องแบบบรรยายรายละเอียดของภาพทีละภาพ เมื่อเด็กเติบโตขึ้นการเล่าเรื่องอาศัยประสบการณ์ที่มากขึ้น และพัฒนาการทางภาษาที่มากขึ้น จึงมีการเล่าเรื่องโดยเพิ่มเรื่องราวของตนเองเข้าไปด้วย ส่วนในผู้ใหญ่มีความแตกต่างระหว่างบุคคลในลีลาของการเล่าเรื่องอย่างเห็นได้ชัด

2. พัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ในเชิงปริมาณในแง่ขนาดของหน่วยถ้อย สรุปได้ว่า จำนวนของหน่วยถ้อยที่มีขนาด 7 คำและเล็กกว่า 7 คำมีจำนวนมากในทุกกลุ่มอายุ โดยเฉพาะในกลุ่มเด็ก มีค่าใกล้เคียงกัน คือ ประมาณร้อยละ 81-86 ของหน่วยถ้อยทั้งหมด แต่มีจำนวนลดลงในกลุ่มผู้ใหญ่ คือ ประมาณร้อยละ 69 ในทางกลับกัน จำนวนของหน่วยถ้อยที่มีขนาดใหญ่กว่า 7 คำมี

จำนวนน้อยในทุกกลุ่มอายุ โดยเฉพาะในกลุ่มเด็ก คือ ประมาณร้อยละ 13-18 แต่จะมีจำนวนมากถึงร้อยละ 31 ในกลุ่มผู้ใหญ่

อภิปรายผล

ความแตกต่างของขนาดของหน่วยย่อยอาจเนื่องมาจากพัฒนาการของขนาดของหน่วยความจำระยะสั้นของเด็กที่มีขนาดเล็ก และใหญ่ขึ้นเมื่อเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ นอกจากนี้ความแตกต่างนี้อาจเป็นเพราะการเล่าเรื่องของเด็กมีการแบ่งความออกเป็นส่วนเล็กๆ แยกจากกัน (mosaic) ในขณะที่ผู้ใหญ่มีการเล่าเรื่องในลักษณะขยายความ (subordinative) เพิ่มขึ้น

6.2 การศึกษาพัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ในเชิงคุณภาพ

1. พัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ในเชิงปริมาณในแง่โครงสร้างของหน่วยย่อย สรุปได้ว่าหน่วยย่อยที่เป็นประโยคความเดียว ประโยคความรวม และอนุประโยคเชื่อมมีจำนวนมากในเด็กกลุ่มอายุน้อย แต่ค่อยๆ ลดลงในเด็กกลุ่มอายุมาก และกลุ่มผู้ใหญ่ ในขณะที่หน่วยย่อยที่เป็นประโยคความซ้อนและอนุประโยคขยายมีพัฒนาการตามกลุ่มอายุ

อภิปรายผล

การที่หน่วยย่อยที่เป็นประโยคความเดียว ประโยคความรวม และอนุประโยคเชื่อมมีจำนวนมากในเด็กกลุ่มอายุน้อย แต่ค่อยๆ ลดลงในเด็กกลุ่มอายุมาก และกลุ่มผู้ใหญ่ ในขณะที่หน่วยย่อยที่เป็นประโยคความซ้อนและอนุประโยคขยายมีพัฒนาการตามกลุ่มอายุ อาจเนื่องมาจากว่าการเล่าเรื่องจากภาพเป็นลีลาการใช้ภาษาโดยมีภาพเป็นตัวกำหนด และเรื่องที่ใช้เป็นเรื่องสำหรับเด็ก ทำให้มีการใช้หน่วยย่อยที่เป็นประโยคความเดียว คือการเสนอความโดยแบ่งความออกเป็นส่วนเล็กๆ แยกจากกัน (mosaic) แล้วเพิ่มความเข้าไปเรื่อยๆ (additive) เด็กอายุน้อยมีการใช้โครงสร้างของหน่วยย่อยที่เสนอความโดยแยกความเป็นส่วนเล็กๆ (mosaic) และเพิ่มเข้าไปเรื่อยๆ (additive) มาก แต่เมื่อเด็กเติบโตขึ้น การเล่าเรื่องอาศัยประสบการณ์ จินตนาการ และพัฒนาการทางภาษาที่มากขึ้น จึงมีการเล่าเรื่องโดยเพิ่มเรื่องราวของตนเองเข้าไป และเริ่มใช้โครงสร้างของหน่วยย่อยที่ซับซ้อนในลักษณะขยายความ (subordinative) เพิ่มขึ้น ทำให้หน่วยย่อยที่เป็นประโยคความรวมที่มีการเสนอความโดยแบ่งความออกเป็นส่วนเล็กๆ แยกจากกัน (mosaic) แล้วเพิ่มความเข้าไปเรื่อยๆ (additive) มีปริมาณน้อยและใกล้เคียงกันในแต่ละกลุ่มอายุ

2. หน่วยย่อยที่เป็นนามวลีมีปริมาณมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับหน่วยย่อยที่เป็นวลีทั้งหมด และมีพัฒนาการตามอายุ แต่กลับมีปริมาณลดลงในกลุ่มผู้ใหญ่ เช่นเดียวกับหน่วยย่อยที่

เป็นกริยาวลี ในขณะที่หน่วยถ้อยที่เป็นบุพบทวลีมีจำนวนเพิ่มขึ้นตามอายุ ส่วนหน่วยถ้อยที่เป็นวิเศษณ์วลีและคุณศัพท์วลีมีปริมาณน้อยมากในทุกกลุ่มอายุ หน่วยถ้อยที่เป็นวิเศษณ์วลีไม่ปรากฏในการเล่าเรื่องของเด็กกลุ่มอายุ 3 ปี ส่วนหน่วยถ้อยที่เป็นคุณศัพท์วลีไม่ปรากฏในการเล่าเรื่องของเด็กกลุ่มอายุ 3 ปี และ 5 ปี แต่มีจำนวนเพิ่มขึ้นตามอายุ

อภิปรายผล

การที่หน่วยถ้อยที่เป็นนามวลีมีปริมาณมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับหน่วยถ้อยที่เป็นวลีทั้งหมด และมีพัฒนาการตามอายุ แต่กลับมีปริมาณลดลงในกลุ่มผู้ใหญ่ เช่นเดียวกับหน่วยถ้อยที่เป็นกริยาวลี ในขณะที่หน่วยถ้อยที่เป็นบุพบทวลีมีจำนวนเพิ่มขึ้นตามอายุ อาจเนื่องมาจากภาพที่ใช้ในการเล่าเรื่องในงานวิจัยนี้เป็นภาพนิ่ง ซึ่งมีสรรพสิ่งในภาพมาก แต่มีการแสดงอาการน้อย ทำให้มีการใช้หน่วยถ้อยที่เป็นนามวลีมากที่สุดในทุกกลุ่มอายุ นอกจากนี้ การเล่าเรื่องของเด็กอายุมากซึ่งมีประสบการณ์และจินตนาการมากกว่าเด็กอายุน้อย มีการเพิ่มเรื่องราวของตนเองเข้าไปด้วย ทำให้หน่วยถ้อยที่เป็นนามวลีมีจำนวนเพิ่มขึ้นตามอายุในกลุ่มเด็ก ส่วนการเล่าเรื่องของผู้ใหญ่มีการเล่าเรื่องโดยขยายความในแง่ของเวลาและสถานที่มากขึ้น ทำให้หน่วยถ้อยที่เป็นบุพบทวลีเพิ่มขึ้น ส่วนการที่หน่วยถ้อยที่เป็นวิเศษณ์วลีเริ่มมีการใช้ในเด็กกลุ่มอายุ 5 ปี และหน่วยถ้อยที่เป็นคุณศัพท์วลีเริ่มมีการใช้ในเด็กกลุ่มอายุ 9 ปี แสดงให้เห็นพัฒนาการทางด้านคำศัพท์ของเด็กกลุ่มอายุ 5 ปีขึ้นไป

3. หน่วยถ้อยที่ไม่เป็นหน่วยสร้างของกลุ่มเด็กมีจำนวนเพิ่มขึ้นตามอายุ แต่กลับมีจำนวนลดลงในกลุ่มผู้ใหญ่

อภิปรายผล

การที่หน่วยถ้อยที่ไม่เป็นหน่วยสร้างของกลุ่มเด็กมีจำนวนเพิ่มขึ้นตามอายุ แต่กลับมีจำนวนลดลงในกลุ่มผู้ใหญ่ อาจเนื่องมาจากเด็กกลุ่มอายุ 3 ปี มีการเล่าเรื่องโดยเสนอความความ โดยแบ่งความออกเป็นส่วนเล็กๆ แยกจากกัน (mosaic) แล้วเพิ่มความเข้าไปเรื่อยๆ (additive) ในขณะที่เด็กอายุมากเริ่มใช้โครงสร้างของหน่วยถ้อยที่ซับซ้อนในลักษณะขยายความ (subordinative) เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม บางครั้งเด็กก็ยังไม่สามารถทำได้สมบูรณ์ เด็กอายุมากจึงมีหน่วยถ้อยที่ไม่เป็นหน่วยสร้างมากขึ้น แต่กลุ่มผู้ใหญ่เริ่มมีน้อยลง

4. โครงสร้างของหน่วยถ้อยมีความซับซ้อนมากขึ้นตามกลุ่มอายุ โครงสร้างของหน่วยถ้อยที่เป็นประโยคความเดียว ประโยคความรวม และประโยคความซ้อนของเด็กกลุ่มอายุ 3 ปี มีความซับซ้อนน้อยมาก นามวลีและกริยาวลีที่เป็นส่วนประกอบของประโยคส่วนใหญ่เป็นคำๆ เดียว ส่วนการใช้บุพบทลี วิเศษณ์วลี และคุณศัพท์วลีเป็นส่วนขยายมีน้อยมาก แต่เมื่อเด็กมีอายุมากขึ้น โครงสร้างของหน่วยถ้อยที่เป็นประโยคความเดียว ประโยคความรวม และประโยคความซ้อนมีความซับซ้อนมากขึ้น นามวลีและกริยาวลีที่เป็นส่วนประกอบของประโยคมีส่วนขยายมากขึ้น และมีการใช้บุพบทลี วิเศษณ์วลี และคุณศัพท์วลีเป็นส่วนขยายเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม โครงสร้างของหน่วยถ้อยที่เป็นประโยคความเดียว ประโยคความรวม และประโยคความซ้อนของกลุ่มผู้ใหญ่มีความซับซ้อนมากที่สุด นามวลีและกริยาวลีที่เป็นส่วนประกอบของประโยคมีส่วนขยายมาก และมีการใช้บุพบทลี วิเศษณ์วลี และคุณศัพท์วลีเป็นส่วนขยายมากขึ้น

อภิปรายผล

ที่เป็นเช่นนี้แสดงให้เห็นพัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ในแง่ความซับซ้อนของโครงสร้างของหน่วยถ้อยของผู้เล่าเรื่องแต่ละกลุ่มอายุ เด็กอายุน้อยเล่าเรื่องโดยใช้โครงสร้างของหน่วยถ้อยที่ไม่ซับซ้อน เนื่องจากมีประสบการณ์น้อย เมื่อเด็กเติบโตขึ้นการเล่าเรื่องอาศัยประสบการณ์ที่มากขึ้น และพัฒนาการทางภาษาที่มากขึ้น จึงมีการเล่าเรื่องโดยเพิ่มเรื่องราวของตนเองเข้าไปด้วย และเริ่มใช้โครงสร้างของหน่วยถ้อยที่ซับซ้อนมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การที่โครงสร้างของหน่วยถ้อยของกลุ่มผู้ใหญ่มีความซับซ้อนมากที่สุดนั้น แสดงให้เห็นว่า พัฒนาการทางวากยสัมพันธ์มีได้สิ้นสุดเมื่อเด็กมีอายุ 11 ปี แต่น่าจะมีพัฒนาการต่อไปเรื่อยๆ ตามประสบการณ์ที่ได้รับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยใคร่ขอเสนอแนะดังนี้

1. ควรทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจำนวน ขนาด และโครงสร้างของหน่วยย่อยอย่างละเอียดในบริบทอื่น เพื่อประโยชน์ในการศึกษาพัฒนาการทางภาษาต่อไป
2. ควรทำการศึกษาในลักษณะนี้กับเด็กกลุ่มอายุอื่น เพื่อเปรียบเทียบกับผลที่ได้จากงานวิจัยนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย